

Oikaisuvaatimus 25.4.2023 kaupungin ylläpidettävien yksityisteiden kunnossapidon siirto tiekunnille / khll 6.3.2023 § 69

Kaupunginhallitus 05.06.2023 § 165
1161/10.03.01.01/2023

Kaupungille on 25.4.2023 saapunut oikaisuvaatimus, joka koskee kaupunginhallituksen 6.3.2023 § 69 tekemää päätöstä yksityisteiden kunnossapidon ja hoidon luovuttamisesta päätöksessä lueteltujen teiden osakkaille. Oikaisuvaatimus on saapunut ajoissa.

Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan, että Kaupunginhallitus oikaisee ja kumoaa 6.3.2023 § 69 tekemänsä päätöksen. Perusteluna oikaisuvaatimuksessa esitetään, että kaupunginhallituksen tekemä päätös kyse on mainitteujen teiden alueella kiinteistön omistavien henkilöiden etuun, asemaan ja oikeuteen vaikuttavasta päätöksestä, jolla vakiintunutta asiointilaa tien kunnossapidon osalta pyritään muuttamaan. Oikaisuvaatimuksen tekijä katsoo myös, että asianosaisia olisi tullut kuulla hallintolain 34 §:n 2 momentin mukaisesti ja kaupunginhallituksen päätös on siksi syntynyt virheellisessä järjestyksessä. Lisäksi oikaisuvaatimuksen tekijä vetoaa kaupunginvaltuuston aiemmin tekemään vastakkaiseen päätökseen ja kaupunginhallituksen tekemään toimivallan ylitykseen.

Mänttä-Vilppulan kaupunki on joutunut laatimaan useita talouden tasapainottamisohjelmia kaupungin talouden parantamiseksi esim vuosina 2017, 2018, 2019 ja viimeisin vuonna 2022.

Tilinpäätöksen 2021 valmistuttua kaupungin taseessa on kertynyttä alijäämää -1 071 000 euroa Myös Mänttä-Vilppulan kaupungin talousarvio ja taloussuunnitelma vuosille 2022-2024 oli alijäämäinen yhteensä 4,45 miljoonaa euroa eli tasapainottamisen tarve taloussuunnitelmakauden aikana on yhteensä 5,53 miljoonaa euroa. Talousarvio rakenteellinen alijäämä nykyisellä tulo/meno jaolla on noin 2 miljoonaa euroa. Tämän lisäksi kertynyt alijäämä taseesta tulee saada katettua lakisääteisessä ajassa. Kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 11.4.2022 § 117 käynnistää talouden tasapainotusohjelman laatimisen, jonka johdosta kaupunki käynnisti koko henkilöstöä koskevat yhteistoimintaneuvottelut 27.6.2022 (§196). Kaupunginvaltuusto päätti 29.8.2022 § 50 talouden tasapainotusohjelman hyväksymisestä. Yksityisteiden kunnossapidosta ja hoidosta luopuminen hyväksyttiin valtuustossa yksimielisesti osana talouden tasapainotustoimenpiteitä..

Kaupunginvaltuuston päätöksenteon toimeenpano aloitettiin ja kaupunginhallitus päätti 6.3.2023 kaupunkikehityslautakunnan yksilöimien teiden hoidon ja kunnossapitovastuun tiekunnille vuonna 2024. Kaupunginhallitus on tehtävänsä mukaisesti toimeenpannut valtuuston tekemän päätöksen eikä ole ylittänyt asiassa toimivaltaansa.

Yksityisteistä annetun lain 358/1962 95 §:n mukaan kunta päättää kunnan varoista yksityisen tien tienpitoon myönnettävistä avustuksista, avustuksen ehdoista ja käytön valvonnasta samoin kuin yksityisen tien tekemisen tai kunnossapidon ottamisesta kokonaan tai osaksi kunnan suorittavaksi. Koska lainsäädännöstä eikä kunnan tekemästä sopimuksesta ei nouse kuntaa koskevaa velvoitetta yksityisteiden kunnossapitoon ja hoitoon, voi kunta niin halutessaan myös luopua niiden kunnossapidosta ja hoidosta. Kaupungilla on laaja harkintavalta sen suhteen, miten se hoitaa yksityisistä teistä annetun lain mukaiset tehtävänsä. Yksityisteiden kunnossapidosta ja hoidosta luopumisen perusteena on kaupungin tärkeä intressi saada

kaupungin talous tasapainoon ja tällä toimella kaupunki luopuu tästä kaupungille kustannuksia aiheuttavasta toiminnasta. Edellä mainitun lain 95 §:n mukaan yksityistien kunnossapito on kaupungin suorittama avustusluonteinen toimenpide, joista kunnallishallinnossa päätetään vuosittain määrärahatilanteen mukaan. Kunnossapidosta ei ole myöskään kaupungin ja asukkaiden välistä sopimusta.

Hallintolain 2 luvussa säädetään hyvän hallinnon perusteista. Niihin kuuluvat muun muassa hallinnon oikeusperiaatteet, jotka ohjaavat viranomaisen päätösharkintaa ja muuta asian käsittelyä.

Hallinnon oikeusperiaatteita ovat muun muassa

- yhdenvertaisuusperiaate, joka velvoittaa tasapuoliseen kohteluun, johdonmukaisuuteen ja syrjimättömyyteen.
Yhdenvertaisuusperiaatteeseen sisältyy johdonmukaisuuden vaatimus. Ratkaisutoiminnan tulisi olla johdonmukaista siten, että harkinnan kohteena olevia tosiseikkoja arvioidaan samankaltaisissa tapauksissa samoin perustein. Yksilöitä ei saa asettaa eri asemaan ilman hyväksyttävää perustetta. Säännönmukaisesta käytännöstä poikkeamisen on perustuttava tapauksen erityislaatuun. Yhdenvertaisuuden vaatimus ei kuitenkaan estä viranomaista muuttamasta vakiintuneeksi muodostunutta käytäntöään sikäli kuin siihen on olemassa perusteltu syy.
- tarkoitussidonnaisuuden periaate, jonka mukaan viranomaisella ei saa olla toiminnassaan vääriä vaikuttimia eikä harkintavaltaa saa käyttää väärin.
- objektiviteettiperiaate, joka edellyttää viranomaisilta asiallista ja puolueetonta toimintaa.

Hallintolain 6 §: n mukaan kaupungin siis tulee kohdella kaupunkilaisia tasapuolisesti. Tiettyjen yksityisteiden kunnossapito ja hoito kaupungin kustannuksella suosii tietyn alueen teiden vaikutuspiirissä olevia asukkaita. Kaupungin tehtävä on kuitenkin varmistaa kaupungin asukkaiden yhdenvertainen ja tasapuolinen kohtelu. Luopumalla yksityisteiden kunnossapidosta ja hoidosta, kaupunki toimii hallintolain 6 §: n mukaisesti.

Valmistelu ja lisätietoja:

hallintojohtaja Anitta Hietaniemi,
etunimi.sukunimi@taidekaupunki.fi, puh. 044 097 9202

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Anne Heusala

Päätösesitys

Kaupunginhallitus päättää hylätä oikaisuvaatimuksen selostustekstissä olevin perustein.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.